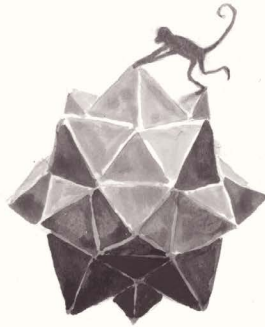

2017 – 5

HOLLANDS Maandblad

H.L. Wesseling *en de vrouwelijke hoogleraren*

Eva Gerlach | Philip Huff | Jan-Willem Dijk

F. Starik | Erik Wietse Rietkerk

Thomas Bersee *de politieke iconografie van Donald Trump*

HOLLANDS Maandblad

INHOUD NO. 5 – 2017

negen-en-vijftigste jaargang • nummer 834
mei 2017

Opgericht in 1959 door K.L. Poll.

www.hollandsmaandblad.nl

Aanvullende honoraria

Hollands Maandblad Beurzen

Redactioneel – Deze maand

Thomas Bersee – Een slavenhouder aan de muur

Eva Gerlach – Ottersaat

Frans Stüger – Er gaat iets niet goed

Philip Huff – Gedichten

H.L. Wesseling – De scrabble-universiteit

Jan-Willem Dijk – Gedichten

F. Starik – Paradijs Appelding

Jack Druppers – Integer

Esther Krijgsman – Gedichten

Erik Wietse Rietkerk – Bergerac en terug

Tekeningen Iris Le Rütte

Auteurs in dit nummer

Colofon

Aanvullende honoraria

* * *

HOLLANDS MAANDBLAD AANVULLENDE HONORARIA

2016-2017

Dankzij de steun van het R.O. van Gennep Fonds is de Stichting *Hollands Maandblad* in staat jaarlijks prozaschrijvers, dichters, essayisten en grafisch kunstenaars die meewerken aan *Hollands Maandblad* ten behoeve van de verdere ontplooiing en bestending van hun werk een financiële aanmoediging te bieden in de vorm van het *Hollands Maandblad Aanvullend Honorarium*.

Het Bestuur van de Stichting *Hollands Maandblad* en de redactie hebben het genoegen mede te delen dat de volgende auteurs, dichters en kunstenaars uit jaargang 2016 van *Hollands Maandblad* in aanmerking komen voor een jaarlijks in het voorjaar vastgesteld en uitgereikt *Hollands Maandblad Aanvullend Honorarium*:

*

DORIEN DE WIT – *proza*

MARIEKE RIJNEVELD – *poëzie*

ERIK WIETSE RIETKERK – *proza*

MAŁGOSIA BRIEFJES – *tekeningen*

KAREN OPSTELTEN – *tekeningen*

BERRY DE HAAS – *tekeningen*

PIETER KRANENBORG – *proza*

JACK DRUPPERS – *proza*

SANDER MEIJ – *poëzie*

DELPHINE LECOMPTE – *poëzie*

*

* * *

Het Aanvullend Honorarium is bedoeld als materiële steun in de rug, en niet als een prijs in de zin van de drie *Hollands Maandblad Schrijversbeurzen* die jaarlijks worden uitgereikt door de Redactieraad voor de beste bijdrage in de categorieën Poëzie, Proza en Essayistiek. Het gaat om een donatie aan medewerkers van wie de bijdragen in de afgelopen jaargang door het Stichtingsbestuur in het bijzonder werden opgemerkt. De leeftijd van de medewerkers, de continuïteit van hun band met *Hollands Maandblad* en de mate van relevantie van de ondersteuning, speelt bij de nominatie mede een rol.

* * *

Hollands Maandblad Beurzen

* * *

HOLLANDS MAANDBLAD BEURZEN 2016-2017

* * *

Redactie, redactieraad en uitgever van *Hollands Maandblad*, tezamen met het bestuur van de Stichting Hollands Maandblad, hebben het genoegen mede te delen dat tijdens een feestelijke bijeenkomst te Amsterdam op 14 juni 2017 de *Hollands Maandblad Beurzen 2016/2017* zullen worden uitgereikt aan de laureaten.

Op voordracht van redactieraad & redactie werden de volgende medewerkers van *Hollands Maandblad* aangewezen als winnaars:

*

Hollands Maandblad Aanmoedigingsbeurs – Categorie poëzie

JAN-WILLEM DIJK

*

Hollands Maandblad Aanmoedigingsbeurs – Categorie proza

GERDA BLEES

*

De *Hollands Maandblad Beurzen* worden jaarlijks uitgereikt aan jonge c.q. debuterende auteurs die in de voorafgaande jaargang in *Hollands Maandblad* hebben gepubliceerd. De beurzen zijn beschikbaar voor elk der drie terreinen waarop *Hollands Maandblad* zich sedert de oprichting door K.L. Poll in 1959 (als toen nog *Hollands Weekblad*) een vooraanstaande plek in het Nederlandse literaire landschap heeft verworven: proza, poëzie en essayistiek. De Aan-

moedigingsbeurzen en Schrijversbeurzen van Hollands Maandblad zijn behalve als bewijs van waardering ook bedoeld om in materiele zin het schrijverschap van de bekroonde auteurs te stimuleren en tevens bij te dragen aan de bestendinging van de band tussen de laureaten en het *Hollands Maandblad*.

*

De *Hollands Maandblad Beurzen* worden mogelijk gemaakt door de Stichting Hollands Maandblad en de Stichting R.O. van Gennep Fonds.

* * *

Verdere informatie over de *Hollands Maandblad Beurzen* is te vinden op www.hollandsmaandblad.nl.

Deze maand

Er zijn maanden waarin de beker van het bestaan zo rijkelijk gevuld is, dat men alleen al door ernaar te kijken, bevangen raakt door een gelukzalige beneveling. Dan schuimt de moderne werkelijkheid, overvloedig gekruid met het menselijk tekort, zonder ophouden over de rand, en wij kunnen niet anders dan zelfs de droesem tot de bodem opdrinken. Dit was zo'n maand. Wat rest, is de euforie van dieper inzicht, en de lichte hoofdpijn van een overbelast begripsvermogen.

Hadden wij immers onze blik nog niet gewend naar de Amerikaanse president met zijn pathologische babbelziekte en eigenliefde, of onze ogen werden getroffen door het voor niemand anders dan politici onverwachte mislukken van de kabinetsformatie te onzent, en moesten wij ons afvragen of de natie zich 'op hellend vlak' bevindt nu 27.500 scholieren klaagden over het eindexamen Nederlands dat deze voor hen klaarblijkelijk onbegrijpelijke uitdrukking bevatte. Gelukkig bleek de chaos bijeengehouden te worden door de bindende onderstroom van deze tijd. Men kan erover twisten hoe die onderstroom omschreven dient te worden, maar zeker is dat het hier gaat om een nieuw verschijnsel, dat te maken heeft met de verdringing van het geschreven woord (met de neiging tot verbale argumentatie) door het beeld (met de neiging tot visuele egalisatie).

Het heeft geen zin hierover te lamenteren. Voor de verbetering van de maatschappij, de tuchtiging van de rijken en de redding van de misdeelden, staat dit blad immer pal, maar als het geschreven woord zichzelf niet kan redden, is het geen knip voor de neus waard. Nu ja, waar het om gaat, is dat het vocabulaire krimpt – van Amerikaanse presidenten evenzeer als van Nederlandse politici en examenkandidaten in het Voorbereidend Wetenschappelijk Onderwijs. En een krimpend vocabulaire betekent onherroepelijk ook een krimpend wereldbeeld.

Wij zijn gewend geraakt aan de ‘low-level dishonesty’ in de beperkte woordenschat van managers en bestuurders (‘inspiratie’, ‘ambitie’, ‘uitdaging’, ‘uitrolstrategie’ en dan vice versa). Maar waar wij wellicht nog aan moeten wennen is wat een onderzoek van LJS Media Research en de Vrije Universiteit duidelijk maakte, namelijk dat het vocabulaire van journalisten evenzeer krimpt. De digitalisering wordt als oorzaak aangewezen voor het ‘imitatiegedrag’ en de napraatziekte. Het was in elk geval treffend dat de beslissende momenten van de Nederlandse verkiezingsstrijd zich voordeden in babbelprogramma’s als *Pauw & Jinek*, *RTL Late Night*, *Tijd voor Max* en *Koffietijd*, met hun inwisselbare oriëntatie op human interest. Dit verklaart ook waarom Donald Trump alle debatten verloor, maar de verkiezingen won, en waarom Geert Wilders zich vrijwel beperkte tot interviews in *Story* en *Privé*.

Onlangs stelde de Autoriteit Consument & Markt (ACM) dat de overname van de Telegraaf Media Groep door het Vlaamse Mediahuis ‘een positief effect’ heeft op de Nederlandse dagbladsector, die nu voor 88 procent in handen is van twee Belgische mediabedrijven. Men constateerde dat de uitgevers van dagbladen door de digitalisering immers ‘vrijwel geen mogelijkheden hebben om de kwaliteit te verlagen’. Dat kan waar zijn; wie de moderne journalistiek een beetje volgt, weet dat wij reeds enige tijd de droesem tot de bodem opdrieken. – BB

Een slavenhouder aan de muur

De politieke iconografie van Donald Trump

door Thomas Bersee

Op dinsdag 24 januari 2017, drie dagen nadat hij als 45ste president van de Verenigde Staten het Witte Huis had betrokken, liet Donald John Trump in de Oval Office een portret ophangen. Het was zijn tweede volle werkdag en ook de dag dat hij de ‘executive actions’ tekende om de weg vrij te maken voor de Keystone XL en Dakota Access oliepijplijnen, maar Trump liet geen tijd verloren gaan om het schilderij te laten halen uit het kunstdepot van het Witte Huis en het op te laten hangen op de plek waar onder president Obama een werk hing van Norman Rockwell met een afbeelding van het Vrijheidsbeeld. Het ging om een portret van Andrew Jackson, de generaal, senator en zevende president van de VS tussen 1829 en 1837. Jackson was ook medeoprichter van de Democratische Partij, maar dat zal Trump misschien minder hebben aangesproken in het werk van de bekende portretschilder Ralph E.W. Earl, die het vak in Londen en Parijs leerde, trouwde met Jacksons nichtje en eindigde als volgzaam huisvriend van de president. Het was Trump erom te doen dat Jackson als ‘de eerste populistische president’ bijna twee eeuwen geleden ook als relatieve buitenstaander werd gekozen met de leus dat hij de rechten van ‘de gewone man’ zou stellen boven de macht van de ‘corrupte aristocratie’, waarmee hij de politieke en culturele elite in Washington en New York bedoelde.

De betekenis van het schilderij, dat zodanig is opgehangen dat Jackson over Trumps linkerschouder meekijkt als deze aan de ‘Resolute Desk’ zijn presidentiële decreten tekent, buitenlandse leiders belt en in beraad is met zijn topadviseurs, is niet te onderschatten. Hoewel er ook tijdens de presidentschappen van Lyndon Johnson, Ronald Reagan,

George H.W. Bush en Bill Clinton een portret van Jackson in de Oval Office hing (een bekender portret door Thomas Sully, afkomstig uit de National Gallery of Art), werd in de Amerikaanse pers – en zelfs in kunsthistorische vakbladen – niet voor niets opgewonden gereageerd op het symbolische gewicht van de rentree van een man die tegenwoordig geldt als een van meest controversiële presidenten uit de geschiedenis van de Verenigde Staten. Tot op heden is de kwestie grotendeels aan Nederland voorbijgegaan, in tegenstelling tot de gouden gordijnen die Trump liet ophangen (die overigens al gebruikt waren door Bill Clinton). De geagiteerde discussies aan gene zijde van de oceaan zijn echter niet verwonderlijk, want de overeenkomsten, parallellen en raakpunten tussen de twee omstreden presidenten Jackson en Trump zijn voor de ene helft van de Amerikanen uitermate hoopgevend en voor de andere helft bijzonder verontrustend.

Een in het oog springende, hoewel misschien oppervlakkige, overeenkomst tussen de zevende en de vijfenveertigste president is een zekere mate van bombast en ijdelheid waarmee beiden behept zijn. Zo lijkt niet alleen Jacksons gepeperde retoriek, maar ook zijn hardos opmerkelijk veel op die van Trump, al zijn diens achterovergekamde manen niet witgrijs maar geblondeerd en slikt hij medicatie tegen haaruitval. Geen enkele president heeft zichzelf meer laten portretteren in olieverf dan Jackson. Hij was de eerste president die met Earl een fulltime kunst schilder in dienst nam, zoals tegenwoordig het Witte Huis een vaste fotograaf heeft. Vandaar dat er meer dan dertig portretten in olieverf van Jackson zijn.

lees meer in het nieuwe nummer

Drie gedichten

Philip Huff

– I –

Je las ergens ‘Je kijkt in je hoofd’ en knikte
maar je denkt nu met welk oog

Je gelooft niet in een grotere macht
wel in het grote geheel – en een groots gebaar

Je hoorde iemand zeggen ‘Ik hou mijn adem
in tot het trillen begint’

Je weet niet anders dan dat je er altijd was
Je weet niet anders dan dat

Je stond op één been en stak je voet in een broekspijp
het trilde voor je ogen – het werd zwart

een ander zwart dan in slaap vallen
een ander zwart dan de nacht

Het is geen toeval dat er niets te begrijpen valt

lees meer in het nieuwe nummer

De scrabble-universiteit

Het mysterie van de verdwenen vrouwelijke professoren

door H.L. Wesseling

Nederland, zo lezen we vaak, heeft relatief weinig vrouwelijke hoogleraren. Met relatief wordt dan bedoeld: vergeleken met andere landen. Wij bungelen met 18 procent vrouwelijke hoogleraren ergens onderaan de lijst van Europese landen, als vierde van onderen om precies te zijn, net boven maar angstig dichtbij – lees en huiver! – Cyprus. Nu kun je je afvragen hoe belangrijk zo'n lijstje is. Iemand moet immers de eerste en dus moet ook iemand de laatste zijn. Er zijn ook veel lijstjes waarop wij hoog scoren: weinig corruptie, grote tolerantie, de gelukkigste mensen, na de Scandinaviërs natuurlijk, die met hun eeuwigdurende winters en eeuwig zingende bossen – wat een lawaai moet dat zijn – altijd en eeuwig de besten zijn. Wij hebben ook de gelukkigste kinderen met redelijk goede Pisa-toetsen, zij het niet zo goed natuurlijk als de Aziaten met hun geterroriseerde kinderen. En die 18 procent is al beter dan de 9 procent vrouwelijke hoogleraren die Nederland in 2003 had (hoewel minder goed dan de minimaal 25 procent die we volgens het Lissabon Akkoord al in 2010 hadden moeten hebben).

De universiteiten zelf lijden kennelijk niet erg onder het gemis aan vrouwelijke hoogleraren. Hun bestuurders verkondigen immers dag in dag uit hoe goed ze wel niet zijn, en dat is weliswaar een beetje opscheperig, maar niet volkomen onjuist, zoals blijkt uit internationale ranglijsten. Ze moeten uiteraard de Angelsaksische universiteiten laten voorgaan – wij kennen nu eenmaal geen topuniversiteiten – maar nemen toch te midden van de rest een heel fatsoenlijke plaats in. In vrijwel alle van de vele ranglijsten staan ze allemaal wel bij de eerste 200 en een stuk of wat bij de eerste 100. Die lijsten zijn vooral gebaseerd op wetenschap-

pelijke publicaties en citaties in de bèta- en medische wetenschappen. Doorgaans blijven alfa- en gammawetenschappen, waarin Nederland af en toe uitstekend presteert, buiten beschouwing. Maar de bètavakken doen het zelf goed genoeg, zoals ook blijkt uit de vele Europese subsidies die Nederland verwerft en uit sommige prijzen, waaronder sporadisch een Nobelprijs.

Oppervlakkig gezien zou je dus denken dat er weinig reden tot klagen is, maar toch wordt er geklaagd, en niet alleen door vrouwelijke wetenschappers die geen hoogleraar zijn geworden, dat ligt voor de hand, maar ook door hen die het wel zijn geworden. Die zouden graag meer 'zusters' onder hun collega's zien. En het is ook wel vreemd dat van de afstudeerders meer dan vijftig procent vrouw is, maar dat bij elke stap op de academische ladder het percentage vrouwen drastisch afneemt, om maar te zwijgen over het feit dat vrouwelijke hoogleraren minder blijken te verdienen dan hun mannelijke collega's. Hierover moppert de pers en ook het parlement, en nu tevens de minister van Onderwijs, die vijf miljoen euro wil uittrekken om wat aan die achterstand te doen. Zij wil meer vrouwelijke universitaire hoofddocenten (UHD's) tot hoogleraar laten benoemen.

lees meer in het nieuwe nummer

Paradijs Appelding

door F. Starik

Wij zijn vermoedelijk de saaiste mensen ter wereld en we schamen ons daar niks voor. Eens per jaar nemen we vakantie. We begonnen veertien jaar geleden met acht dagen, maar in de loop van de tijd zijn daar drie dagen bijgekomen, want ook wij hechten aan vooruitgang, hoe marginaal ook. Veertien jaar geleden begonnen we op het eerste eiland, het grootste, van onze subtropische archipel. Dat is zo'n eiland waar je voor acht dagen driehonderd euro kwijt bent aan reis en verblijf, en dat is te merken. Er komen jongeren. Ze hebben er proppers om de buitenlanders de horeca binnen te drijven en voor bijna elk restaurant staat een binnessisser, een hengeloper: *You, my friend, where you from? We have special price for you.* Op het strand klinkt de hele dag het naargeestige roepen van de ambulante limonadeverkoper, *fantalimoncocacola*, van de man met de stapel hoeden op zijn hoofd, van de ebbenhouten horlogeventers en zonnebrilverkopers. En 's nachts wordt dat alles overstemd door het hitsige, dronken gelal van de groepen puberale testosteronbommen, het flinkerende neonlicht van discotheken met hun bonkende muziek, de walmende snackbars met hun friet en frikandellen. Zo'n eiland.

We probeerden dus een tweede eiland, en daarna een derde, dan een vierde, telkens iets kleiner, telkens iets stiller, iets kalmer, iets duurder. Ten slotte kwamen op ons geheime eiland, de definitieve parel die we aan ons snoer van eilanden regen. Het laatste waar je rechtstreeks op kunt vliegen. Wil je nog kleiner en exclusiever, dan zul je ofwel een privéjet moeten nemen of moeten overstappen, op een boot dan wel zo'n klein vliegtuigje dat door propellers wordt aangedreven. Dat overstappen smeekt om vertragingen, onderhoudsjongens die met kauwgum de propeller repareren, verdwaalde koffers, moeilijkheden. Gaat allemaal van je tijd af. En die staat nu al onder druk. Er vliegt maar één maat-

schappij op ons eiland, twee keer per week kun je erheen en ook weer terug. Het nadeel en ons voordeel daarbij is dat je voor de prijs die men hiervoor vraagt tien keer naar Rome op en neer kunt vliegen. Zoiets stoot mensen af. En dan moet je het appartement ook nog zelf betalen.

Eenmaal aangekomen op ons vulkanisch uitgebarsten Waddeneiland, maar dan met lekker weer, brengt een taxi ons in drie kwartier dwars door de bergen naar de westkant. Dat is de goede kant. Het vliegveld ligt aan de oostkant, de zon komt er een uur vroeger op maar gaat ook een uur vroeger weer onder. De regen komt daar aangewaaid, op die zeldzame momenten dat het regent, maar het lukt de wolken niet over de bergen heen te zweven. Aan onze westkant hebben ze niet eens een apart woord voor regen, ze noemen het daar bij gebrek aan beter 'vallend water'. De meeste toeristen nemen genoeg met de oostkant, en die laten we achter in de hoofdstad, een plaatsje met een stuk of twintigduizend inwoners, toeristen niet meegeteld.

Ons dorp wordt door nog geen duizend mensen bewoond. In de zomer dan, in de winter zal het de helft zijn, aangevuld met wat toeristen. En dat zijn er niet overmatig veel. Er liggen nooit meer dan pakweg vijftig mensen op het zeshonderd meter lange strand, waar een stuk of dertig ligbedden staan die nooit allemaal bezet zijn. Er is een boulevard, daaraan staan de gewilde appartementencomplexen met uitzicht op de oceaan met haar indrukwekkend ruisende golven. Een geluidsbeeld dat aan stilte grenst. Het vereist van de zwemmer wel enige techniek om door de branding heen te breken. Dat houdt de families met kinderen weg.

lees meer in het nieuwe nummer

Integer

door Jack Druppers

‘Speciaal voor de sterke arm is deze lekkernij vandaag vijf euro!’ roept de koopman op de Dappermarkt met een knipoog en schuift een zak met tien grote gevulde koeken in mijn richting. Voor mij bestaat er niets lekkerder dan een verse gevulde koek. De geur doet mij al wattertanden. Talloze keren heb ik zo’n zak gehaald voor de wijkagentenkamer. Ik weet dus heel goed dat tien gevulde koeken niet vijf, maar tien euro kosten. ‘Dat is erg vriendelijk van u, maar ik wil graag het normale bedrag betalen’, zeg ik tegen de man. Zijn blik verstrakt en hij zegt; ‘Geeft nu maar gewoon een vijfje, meneer de agent, dan zijn ze nog lekker warm als je naar je bakkie gaat. Het is echt goed zo.’ Ik geef geen krimp: ‘Even goede vrienden, maar ik betaal het normale bedrag, of ik koop helemaal niets.’

Aan mij is ‘naggen en dalven’ niet besteedt. Ik ben een agent van de lichte bij wie in de opleiding voor het eerst aandacht werd besteed aan integriteit. ‘Je moet aan het einde van de dag in de spiegel kunnen kijken,’ werd ons voorgehouden, en dat leek mij altijd al een goede levenswijshouding. Er zijn echter tijden geweest waarin het ook voor Nederlandse politieambtenaren heel normaal was om korting en erger te krijgen bij de lokale middenstand. Als jonkie hoorde ik al die verhalen. Op de Warmoesstraat werd bijvoorbeeld in de jaren zeventig de jongste agent rond de feestdagen erop uitgestuurd om kerstpakketten te verzamelen bij de winkeliers rondom de Wallen. Vlak voor Kerst stond het kantoor van de wijkteamchef dan bomvol met feestpakketten, die onder het personeel werden verdeeld. En aan de Pieter Aerszstraat, het toenmalige Bureau De Pijp, stonden in de jaren zestig en zeventig inbeslaggenomen voertuigen gestald. Geregeld werd daaruit dan brandstof overgeheveld in de eigen auto’s van de dienders.

Toen ik mijn carrière in Rotterdam startte, werden wij als studenten ook getraceerd op dergelijke verhalen. Mijn ouwe brigadier vertelde bijvoorbeeld dat toen hij net begon bij de politie op bureau Maashaven, hij zijn ploegchef regelmatig naar een vast adresje op Katendrecht moest brengen om hem na dertig minuten later weer op te pikken. 'Ik zie hem nog naar buiten komen, zijn uniformbroek half aan het ophijzen en zijn haren fatsoenerend.' Het gratis bezoek aan de dames van lichte zeden gebeurde niet eens heimelijk, gewoon in uniform, gebracht en gehaald in een politieauto.

En toen ik zo'n vijftienvintig jaar geleden stage liep in Rotterdam was het gebruikelijk om de bestelling Chinese maaltijden bij de achterdeur van het etablissement voor een kwart van de prijs af te halen. Enige voorwaarde was dat je wel dienst moest hebben en dus in uniform moest komen. Zo gebeurde het vaak dat dienders in hun vrije weekend in uniform naar de Chinees gingen om voor de hele familie eten op te halen. Bij elk bureau in Rotterdam werd er trouwens elke dag een stapel gratis AD's naar binnen gegooid, in Amsterdam was er *De Telegraaf* en in Utrecht het *Utrechts Nieuwsblad*. Voor iedereen, van hoog tot laag, was zo'n gratis krant de normaalste zaak van de wereld.

Ik weet nog dat ik kort na mijn installatie in de Maasstad in uniform een bestelling voor zo'n tien collega's deed bij een grote hamburgerketen op de Coolsingel. Ik had uitgerekend dat ik zo'n vijftenzestig gulden zou moeten afrekenen, en dat bedrag verscheen ook op de kassa. Op het moment dat ik het geld uit mijn uniformbroek graaide, drukte de jongeman achter de counter echter een blauwe knop in op de kassa en ineens verscheen het bedrag van € 32,50. De helft. Ik besefte niet goed wat er gebeurde, betaalde het bedrag en sjeesde met de lauwe burgers retour richting bureau.

lees meer in het nieuwe nummer

Bergerac en terug

door Erik Wietse Rietkerk

Fabian wordt wakker van het getril op zijn bovenbeen. De mobiel in zijn broekzak. Hij reageert niet en houdt zijn ogen gesloten. Met zijn vuist wrijft hij over zijn oogleden. Kootjes en knokkels raken zijn misvormde neusbrug. Hij beseft dat hij in de trein naar Rotterdam zit, en hij vervloekt zijn moeder.

Hij heeft maar kort geslapen, toch heeft het kleine beetje rust iets geholpen. De afgelopen weken heeft hij geen oog dichtgedaan. Zijn hoogbejaarde vader ligt op sterven. Vanmorgen nog zei de dienstdoende arts, een Indische man met vriendelijke ogen, dat hij hem hooguit nog een paar dagen gaf.

‘Gaat u daarover?’ had Fabian geagiteerd aan de man gevraagd.

‘Hoe bedoelt u?’

‘Gaat u over het aantal dagen?’

‘Ik begrijp u niet.’

‘U zegt net dat u hem nog een paar dagen te leven geeft. Waarom zo weinig?’

De arts had Fabian vertwijfeld aangestaard. ‘Meneer, ik geef hem die dagen niet. Ik verwacht dat hij nog zoveel dagen heeft.’

‘Dat zal best, maar u zegt net “ik geef hem hooguit een paar dagen”, alsof u persoonlijk met levensdagen in de rondte strooit.’

‘Ik weet wat ik gezegd heb. Het spijt me zeer dat u het zo opvat, en ik voel met u mee. Maar ik bedoelde dus, dat ik *verwacht* dat uw vader nog enkele dagen te leven heeft.’

‘Kunt u hem niet meer dagen geven?’

‘We kunnen helaas niets meer voor hem doen,’ had de arts geantwoord, waarna hij uit de deuropening was gestapt en met snelle passen over de gang verdween.

‘Jezus, idioot, maak het die man niet zo lastig, Faab,’ had Julian gezegd, die naast het ziekenbed zat en de hand van hun vader vasthield.

Hij had zijn broertje van de stoel moeten rukken en zelf naast het bed moeten gaan zitten, maar in plaats daarvan is hij nu op weg naar Rotterdam Airport om naar Bergerac te vliegen. Zijn moeder, de ex-vrouw van zijn vader, zal hem daar opwachten met haar auto. Ze wil naar Nederland gereden worden. Fabian ziet haar hooguit twee keer per jaar. Hij bleef na de scheiding bij zijn vader in Oostzaan, zijn broertje verhuisde met hun moeder mee naar Oud-Zuid, waar volgens haar slechts ruimte voor één zoon was.

Hij haalt zijn telefoon uit zijn zak. Het was inderdaad zijn moeder geweest die hem wakker had gebeld. Ze wacht maar even. Hij staart naar het voorbijzovende Hollandse landschap en ziet een koe opkijken. Het beest staat in de schaduw van een boom, maar keek hem duidelijk aan. Op een naastgelegen fietspad trotseren zes racefietsers in groepjes van twee de wind. Misschien stond de koe niet in de schaduw, maar in de luwte van de boom. Uit het weiland steekt om de zoveel honderd meter een elektriciteitsmast omhoog, strak en onbewogen.

lees meer in het nieuwe nummer

Auteurs in dit nummer

THOMAS BERSEE (1957) – Historicus en onderwijs- en bibliotheekadviseur. Winnaar van de Hollands Maandblad Schrijversbeurs 2003-2004 (*Essayistiek*) voor zijn eerdere publicaties in *Hollands Maandblad*.

JAN-WILLEM DIJK (1985) – Dichter; studeerde aan de Schrijversvakschool Groningen. Ontving in 2016 de Tine Clevering-Meijer Prijs van het Prins Bernhard Cultuurfonds en ontving de Hollands Maandblad Aanmoedigingsbeurs 2016-2017 voor zijn eerdere publicaties van poëzie in *Hollands Maandblad*.

JACK DRUPPERS (1962) – Wijkagent & inspecteur van politie te Amsterdam. Is ook actief als acteur. Publiceerde eerder in het politievakblad *Blauw* en als ‘korpsblogger’. Voor zijn project ‘Politiekids’ ontving hij de LPB Award voor het beste buurtproject en werd hij genomineerd voor de Hein Roethofprijs.

EVA GERLACH (1948) – Ontving de Lucy B. & C.W. van der Hoogt-prijs (1981), de A. Roland Holstpenning (1988), de Jan Campertprijs (1995), de *Zilveren Griffel* en de P.C. Hooftprijs (2000). Debuteerde in 1977 in *Hollands Maandblad*. In 2016 verscheen haar recentste bundel *Ontsnappingen*.

PHILIP HUFF (1984) – Schrijver, scenarist, vertaler. Schreef onder meer de romans *Dagen van gras* (2009), *Niemand in de stad* (2012) en *Boek van de doden* (2014). Ontving de Hollands Maandblad Schrijversbeurs 2010-2011 (*proza*). In 2015 verscheen de essaybundel *Het verdriet van anderen*.

ESTHER KRIJGSMAN (1967) – Is freelance journaliste; schrijft literair proza en poëzie.

IRIS LE RÜTTE (1960) – Beeldend kunstenaar en dichter. Exposeert in binnen- en buitenland. Onlangs verscheen de vierde druk van haar dichtbundel met tekeningen *Ik dicht je bij me*, alsook haar oeuvre-catalogus *Schaduwplaats – Sculpturen, openbare ruimte, tekeningen, gedichten*; zie: www.irislerutte.nl.

ERIK WIETSE RIETKERK (1985) – Werkt als hovenier en verhuizer. Publiceerde eerder diverse verhalen in *Hollands Maandblad*. Ontving de Hollands Maandblad Aanmoedigingsbeurs 2015-2016 (*proza*).

F. STARIK (1958) – Dichter, schrijver, kunstenaar. Publiceerde tien dichtbundels, waarvan staat (2015) voorlopig de laatste is. Non-fictie: *De eenzame uitvaart* (2005), *Een steek diep* (2011) en *Moeder doen* (2013); recente fictie: *De gastspeler* (2010), *Bijna alle meisjes* (in voorbereiding).

FRANS STÜGER (1946) – Debuteerde in 1975 met de roman *De gedachte*; daarna verschenen o.m. *Sporen in de winter* (2001), *Weerloos* (2003) en in 'de schrijfbibliotheek' *Personages, conflict, perspectief* (2011).

H.L. WESSELING (1937) – Emeritus-hoogleraar Algemene Geschiedenis aan de RU Leiden en auteur van onder veel meer *De man die nee zei; Charles de Gaulle 1890-1970* (2012) en *La Grande Nation* (2014). Onlangs verscheen *Scheffer – Renan – Psichari; een Franse cultuur- en familiegeschiedenis, 1815-1914*.

HOLLANDS Maandblad

Redactie: Bastiaan Bommeljé

Redactieraad: Gerard van Emmerik, Beatrijs Ritsema, Mark Boog en Willemijn Lindhout

Vormgeving: Steven Boland

Copyright: Auteursrecht voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt, door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Deze uitgave werd mede mogelijk gemaakt door subsidie van het Nederlands Literair Productie- en Vertalingenfonds, thans Nederlands Letterenfonds.

Nederlands
letterenfonds
dutch foundation
for literature

Redactiesecretariaat: Hollands Maandblad • p/a Willem Fenengastraat 2-A • 1096 BN Amsterdam • Tel. 020-4213830 • info-hm@uitgeverijpodium.nl (niet voor kopij)

Bij ongevraagde bijdragen postzegels voor antwoord bijsluiten

Uitgevers: Uitgeverij Podium in samenwerking met Stichting Hollands Maandblad, Willem Fenengastraat 2-A • 1096 BN Amsterdam

Abonnementen: 12 nummers per kalenderjaar, prijs per jaargang € 79,50 • Proefabonnement (3 nummers) € 20,- Abonnementen die niet één maand voor afloop van de abonnementsperiode zijn opgezegd, worden automatisch verlengd

Opgave: S.P. Abonneeservice • Postbus 105 • 2400 AC Alphen aan den Rijn.

Telefoon tijdens werkdagen van 9.00-17.00 uur: 0172-476085.

Een acceptgiro voor betaling volgt

Losse nummers: € 7,50 • dubbelnummers € 9,90 • Verkrijgbaar bij de boekhandel of door bestelling bij Uitgeverij Podium dan wel via www.hollandsmaandblad.nl – HollandsMaandblad@spabonneeservice.nl